

Preek n.a.v.
Johannes 14: 1-11
JEZUS, DE WAARHEID
door

Ds. J Spelt.

1950- 1960
predikant te
Dinteloord en Prinsenland

JEZUS, DE WAARHEID

Voorz..' Ps. 89 : 1 en 2.

Lezen: Wet des Heren.

Lezen: Joh. 14 ; 1~11.

Zingen: Ps. 19 : 5 en 7..

Zingen: Ps. 84 : 3 en 6.

Avondz.: 1 en 6.

'k: Zal eeuwig zingen van Gods goedertierenheên;
Uw waarheid 't allen tijd' vermelden door mijn reên. ,
" Ik weet, ho~ 't vast gebouw van Uwe gunstbewijzen,
Naar Uw gemaakt bestek, in eeuwigheid zal rijzen:
Zo min de hemel ooit uit zijnen stand zal wijken,
Zo min zal Uwe trouw ooit wank'len of bezwijken.

Gij schiep het barre noord en 't zoete zuiden saam,
Ginds juicht een Thabor, hier een Hermon in Uw naam:
Gij hebt een arm met macht. Uw hand heeft groot vermogen
Uw rechterhand is hoog; Uw troon blijft, onbewogen.
Van recht en van gericht zijn vasten steun ontlenen:
En waarheid en gena gaan' voor Uw aanschijn henen.

Ps. 89 : J en 6.

Wat is waarheid? Dat is een heel oude vraag. Zij werd reeds door Pilatus gesteld.

Wat is waarheid? Wie brengt ons raadselen tot klaarheid van 's levens worsteling en lot? Het is niet alleen een oude vraag, maar ook een vaak gestelde vraag. Zo lang er een denkende mens is, is er de vraag naar de waarheid. Deze vraag kan alleen een kwestie van nieuwsgierigheid zijn. Zij kan ,echter ook geboren zijn uit diepe levensernst. Alle tijden door zijn ze er geweest, de edele geesten, die met ernst zochten naar de waarheid, naar de laatste grond der dingen, naar het laatste houvast in dit onstuimige leven.

Er zijn ook vele oppervlakkige geesten, voor wie het

waarheidsprobleem niet eens bestaat. Zij leven zo oppervlakkig mogelijk over alle levensvragen heen. Zij komen niet eens er aan toe om met ernst de vraag te stellen: wat is waarheid? En wat zullen wij zeggen van die anderen, die geen vragen hebben, omdat zij de waarheid altijd in de zak hebben? Het zijn de lieden, die er vast van overtuigd zijn, dat hun toch ook subjectieve beschouwing de waarheid is, en dat ieder, die van deze beschouwing durft af te wijken de leugen propageert. In dit geval is het niet gemakkelijk uit te maken of men van stompzinnigheid of geestelijke hoogmoed moet spreken. Wat is waarheid en waar is de waarheid? In de Bijbel, zegt men. Betekent dit, dat de waarheid in de Bijbel zo maar op elke bladzijde kant en klaar ligt? Is het zo, dat als men de Bijbel maar in de hand neemt, een antwoord gegeven wordt op alle levensvragen? Ik geloof daar niets van. De waarheid is niet een zaak van theoretische kennis, maar het is een kwestie van in Christus zijn. Dit leert ons tekstwoord uit Johannes 14 : 6

Ik ben de waarheid

Des Heren vrees is rein,
Zij opent een fontein
Van heil, dat nooit vergaat.
Zijn dierb' re leer verspreidt
Een straal van billijkheid,
Daar z all onwaarheid haat.
Z' is' t mensdom meerder waard,
Dan 't fijnste goud op aard;
Niets kan haar glans verdoven.
Zij streeft in heilzaam zoet,
Tot streling van 't gemoed,
De honing ver te boven.

Weerhoud, O Heer, Uw knecht
Dat hij zijn hart niet hecht'
Aan dwaze hoovaardij,

Heerst die in mij niet meer,
Dan leef ik tot Uw eer,
Van grote zonden vrij.
Laat mij mijn tong en mond,
En's harten diepste grond
Toch welbehaaglijk wezen;
o Heer, die mij verblijdt,
Mijn rots en lossen zijt!
Dan heb ik niets te vrezen.

Ps. 19 : 5 en 7.

Thomas begrijpt niet veel van wat Jezus heeft gezegd. En Thomas is niet de man om het er dan maar bij te laten zitten. Dus daarom zijn vraag: Here, wij weten niet waar Gij henen gaat en hoe kunnen wij de weg weten? Thomas weet niet waar de hemel is. Trouwens wij weten het nog niet. Dit is blijkbaar ook niet zo erg. Jezus heeft het er voorlopig bij gelaten, dat Hij heengaet om voor Zijn discipelen een plaats in het Vaderhuis te reserveren. Hoe dit precies zal zijn is een andere zaak. Het wezenlijke van de hemel is toch, dat het is een zijn bij dé Vader, Daarin zal de beleving zijn van wat geen oog heeft gezien en geen oor heeft gehoord en in geen mensenhart is opgekomen. Hoe zal de mens, in zijn denken aan ruimte en tijd gebonden zich een voorstelling maken van wat God is en wat het is eeuwig bij God te zijn?

Zo is het wel van primair belang; dat Thomas en ook wij zouden weten, welke de weg is, waarlangs wij in deze hemel waar de volle gemeenschap met God wordt gekend, kunnen komen. Jezus is de weg, de waarheid en het leven. Dit is een allerbelangrijkste mededeling, want niemand kan tot de Vader komen, dan door Jezus. Dus als Jezus zegt, dat Hij de waarheid is, dan wil dit zeggen, dat wij Hem als de waarheid moeten kennen. Dit is niet een zaak van ondergeschikt belang, maar dit is een levensbelang ..

Ik ben de waarheid. Het gaat hier niet om een waarheid, maar om de waarheid. Het is met de waarheid toch wel een wondere zaak. Als wij op het gebied van de Godsdienst blijven, zien we al, dat mensen

van de meest verschillende levens en wereldbeschouwing ieder voor zich beweren, dat zij de waarheid spreken. Hoe zit dit dan? Het doet altijd wat griezelig aan als bijv. predikanten de houding aannemen, dat zij de waarheid prediken, en dat allen, die met hen in opvatting verschillen, knechten van de leugen zijn. Men moet geestelijk toch wel van heel hoge huize komen om dit te durven en men moet daartoe niet alleen over vrijmoedigheid, maar ook over brutaliteit beschikken. Als Jezus de waarheid is, zal dit toch wel allereerst betekenen, dat niemand deze waarheid heeft, er over beschikt. Dat wij hoogstens door een oprecht geloof in Christus iets van deze waarheid ervaren. Het is van belang, dat wij dit voor onszelf eerst goed vaststellen, dat de waarheid, waarvan Jezus hier spreekt, alleen in Hem is. Dus niet over een bepaalde leer gaat het hier. Jezus getuigt hier niet, dat Hij de waarheid spreekt, maar dat Hij de waarheid is. Hij hoeft niet van zichzelf af te wijzen, doch roept de mens, die wankelt tussen de onzekerheden van het leven, tot zich.

Ik ben de waarheid. Wat betekent dat nu? Jezus zegt hier letterlijk: Ik ben de onverborgene. Wat bedekt was wordt door Hem opengelegd. Wat verborgen was wordt door Hem geopenbaard: Wat de mens met al zijn wijsheid niet kan kennen, wordt in Hem en door Hem bekend gemaakt. Johannes heeft dit reeds eerder in zijn Evangelie van Christus getuigd.

Niemand heeft ooit God gezien, maar de eniggeboren Zoon, Die in de schoot des Vaders is, heeft Hem ons verklaard. Omdat Jezus de waarheid is, maakt hij God aan de mens bekend en dit doet Hij als waarheid, dus zo, dat Zijn openbaring van de Vader overeenkomstig de werkelijkheid is. Niet dat de Vader in Zijn majesteit en volheid wordt geopenbaard, want dat zou geen schepsel kunnen verdragen of begrijpen. Daarvoor zal eerst het sterfelijke onsterfelijkheid moeten aandoen. Maar als de waarheid doet Jezus God kennen in zijn recht en genade. God is rechtvaardig, maar ook barmhartig. Daarom is ook de bijbelse prediking niet alleen een prediking van Gods liefde en barmhartigheid, maar ook van Gods recht en gerechtigheid. Het is misschien wel goed, dat wij in onze kringen dit eens bedenken. Men is nogal huiverig voor de prediking van Gods liefde en

barmhartigheid. Wij gebruiken dan gaarne van deze schone uitdrukkingen als: men gaat zo met de ingebeelde hemel naar de hel. Natuurlijk liggen hier gevaren. Sion zal door recht worden verlost. Maar wij moeten aan de andere kant toch ook niet vergeten, dat een uitzichtloze prediking evenmin de prediking van Jezus is, Die de waarheid is. Recht en genade. Wij kunnen niet voor God bestaan.

Niemand, goddelozen niet en vromen niet. Dat leert Jezus als de onverborgene, als de waarheid. Maar Jezus komt ook met de blijde boodschap, dat er voor de zondaar vergeving is. Dit blijft toch maar de Bijbelse boodschap, dat Jezus voor de mens die zijn leven vergooit heeft in de wereld is gekomen en dat Hij juist voor dezen de waarheid is.

Jezus, de waarheid. Dit wordt gezegd in een wereld van leugenachtigheid. Immers het leven van de mensen is de opvoering van de grootst denkbare maskerade. In onze verhouding tot God en onze verhouding tot onze naasten dragen wij het masker. Wij zijn niet de onverborgene. Integendeel. Onze taal bewijst dat al, omdat zij vol is van uitdrukkingen, waaruit blijkt, dat openheid en eerlijkheid nu niet bepaald de sterkste zijden van ons bestaan zijn. Waarom zouden wij anders zo vaak uitdrukkingen horen als: om eerlijk te zijn; het is werkelijk waar; met de hand op het hart. Ook tegenover God laat de openheid en eerlijkheid vaak zoveel te wensen over. Wie nu Jezus, de waarheid, kent zal aan deze dingen meer of minder worden ontdekt en zal tot de oprechte belijdenis komen, dat bij ons de waarheid niet is. De bijbel geeft op duidelijke wijze de oorzaak daarvan te verstaan. Door de waarheid te verlaten zijn wij de leugen toegefallen. Wie dit erkent leert bidden, dat de waarheid hem moge behoeden.

Jezus spreekt het getuigenis van de waarheid tegen alle twijfelaars in. Wijsgeren mogen beweren, dat de waarheid niet bestaat of dat zij, als zij bestaat, niet kenbaar is. Jezus zegt, dat Hij de waarheid is. Jezus wil niet laten staan voor een laatste onkenbaarheid. Hier ziet men het absolute van de christelijke prediking. Daar mag het getuigenis worden gehoord van de dingen, die onder ons zekerheid hebben. Als men dan maar bedenke, dat men bij dat getuigenis altijd van zichzelf zal moeten afwijzen en

naar Jezus heen wijzen. Bij ons is de waarheid niet, maar Jezus is het zelf. Dus geen christenprediking. Geen mooie verhaaltjes van ervaring zus en zo. Deze absolute prediking, dat alleen Jezus de waarheid is, vindt niet alleen tegenstand in de wereld van twijfel, maar ook in die der eigengerechte vroomheid. Immers de waarheid in Christus openbaart ons God in Zijn recht en genade dat recht betekent dat wij met al onze verdiensten en eigengerechtigheden Gode niet kunnen behagen. In het licht der waarheid moeten wij dat recht van God over ons leven erkennen. Het is voor vrome christenen een moeilijk stuk te leren, dat wij alleen als goddelozen kunnen worden gerechtvaardigd.

Jezus is de waarheid, de onverborgene. Deze waarheid maakt ons vrij. O zeker, dat betekent niet dat al onze vragen plotseling worden opgelost of dat deze vragen niet meer zouden bestaan. Het leven in deze wereld roept zo veel vragen op. De vraag naar het lijden in deze wereld. Natuurlijk kan men deze vraag beantwoorden met de vrome dooddoener, dat als er geen zonden waren er ook geen wonden zouden zijn. Woorden zijn zo gemakkelijk; vooral als men zelf niet lijdt. Daar is de vraag van het onrecht in de wereld. De vraag naar de zin van het leven, ook de zin van ons eigen leven. Als wij uit de waarheid leven zijn deze vragen er nog, alleen zij komen op een ander niveau te liggen. Als wij geen antwoord hebben, dat naar onze mening afdoende is, mogen wij geloven, dat de Here groot is, zo groot, dat wij Hem niet begrijpen. De waarheid in Christus maakt vrij. Vrij van het benauwende der levensvragen. En daarom brengt Jezus, de waarheid, de blijdschap in het leven. Door Hem wordt ook ons kleine onbetekenende leven getrokken onder het licht der eeuwigheid. Wie deze waarheid, waardoor God wordt geopenbaard, kent, en gelovig de weg volgt, door deze waarheid aangewezen, zal het leven hebben en het leven vinden. Hier in beginsel en eenmaal in alle volheid: Dat zal zijn de ervaring in het Vaderhuis met de vele woningen.

Jezus dient zichzelf aan als de waarheid, wanneer Hij tot de discipelen spreekt van zijn heengaan. Hij spreekt dit woord als Hij staat voor Zijn lijdenstempel. Kleine nietige mensen gebruiken wel

eens grote woorden over hun verdedigen van de waarheid. Zij verdedigen de waarheid in de wereld en zij verdedigen deze in de kerk. En men suggereert elkaar, dat door dit vechten voor en dit lijden om de waarheid, de kerk moet en zal worden gered. Al weer dus iets waardoor de mens groot en belangrijk wordt. Zou er dan voor de waarheid niet moeten gestreden worden? Er is toch voor de waarheid geen plaats in deze wereld van leugen en bedrog en valse vroomheid? Inderdaad, men heeft de waarheid dan ook uitgestoten, Jezus heeft voor deze waarheid gestreden en geleden en Hij heeft overwonnen. En laten wij goed bedenken, dat Hij, juist omdat Hij de waarheid is, heeft moeten lijden door de vertegenwoordigers der vroomheid van Zijn dagen.

Hij is de waarheid en dus openbaart Hij God in Zijn recht en genade En dat is het nu juist wat de Farizeeërs en Schriftgeleerden van Zijn dagen niet konden verdragen. Zij wilden Gods recht niet erkennen over hun leven, zodat al hun vroomheid en wettische werken van nul en generlei waarde zouden worden. En zij wilden ook Gods genade niet erkennen, want dit zou betekenen, dat zij niet uit de goede werken, maar uit het geloof moesten gerechtvaardigd worden. Vanuit hun levensvisie konden zij in Jezus niet anders zien dan een aartsketter. Een mens, die een gruwelijke leer verkondigt en dan ook nog durft te beweren, dat deze leer de absolute waarheid is, ja dat Hijzelf de waarheid is.

Alleen die de waarheid zelve is kan voor de waarheid sterven. Daarom staat op Zijn weg het kruis en ontmoet Hij op Zijn weg de verguizing en verwerping. In deze weg van lijden zal Hij het recht des Vaders genoegdoening geven: opdat allen die, in Hem geloven en dat recht over hun eigen leven moeten erkennen, uit Gods genade zouden kunnen en mogen leven. Derhalve wie uit de waarheid, Jezus, leeft wordt vrijgemaakt van de schuld der zonden en de vloek der wet. Deze is dan ook waarlijk vrij.

Jezus heeft op Zijn lijdensweg de waarheid verdedigd en Hij heeft overwonnen. Dus is Hij de waarheid in, deze wereld van leugen en bedrog. Wij behoeven deze waarheid niet meer te verdedigen, maar wij mogen er gelovig uit leven. En wie daaruit

leeft ervaart in dit leven de kracht en rust van Gods genade in Jezus Christus.

Welzalig hij, die al zijn 'kracht
En hulp alleen van U verwacht,.
Die kiest de welgebaande wegen;
Steekt hen de hete middagzon
In 't moerbeidal Gij zijt hun bron,
En stort op hen een milde regen,
Een regen, die hen overdekt,
Verkwikt en hun tot zegen strekt.

Want God, de Heer, zo goed, zo mild,
Is 't allen tijd een zon en schild;
Hij zal genaad' en ere geven;
Hij zal hun 't goede niet in nood.
Onthouden, zelfs niet in de dood,
Die in, oprechtheid voor Hem leven.
Welzalig, Heer, die op U bouwt,
En zich geheel aan U vertrouwt.

Ps. 84 : 3 en 6.

Jezus, de waarheid. Jezus biedt in zichzelf aan het goud der waarheid. Onder het beeld van goud wordt de waarheid in de Schrift meer dan eens voorgesteld. Aan de gemeente van Laodicea wordt met ernst aangeraden, dat zij dit goud zal kopen omdat dit werkelijk rijkdom geeft. Hoe kunnen wij dit goud verkrijgen? Ligt het ergens ter wereld zo maar voor het oprapen?

Tijdens mijn verblijf in de Unie van Zuid Afrika was ik in de gelegenheid kennis te maken met de goudwinning. Dan vielen mij een paar dingen wel heel sterk op, welke leerrijk kunnen zijn ook in verband met de vraag naar het goud der waarheid. In de eerste plaats bedenke men, dat het goud niet zo maar aan de oppervlakte van de aarde te vinden is. Sommige mijnen bij Johannesburg zijn drieduizend meter diep. Men moet dus eerst drieduizend meter naar,

beneden dalen, voordat men op de plaats is, waar het gouderts zich bevindt. Zou het met het goud der waarheid niet hetzelfde zijn? Jezus, die de waarheid is, zullen wij alleen ontmoeten in de diepte de ootmoed. Als wij blijven staan op de hoge en verheven plaats, waar wij onszelf door onze ongehoorzaamheid hebben geplaatst, zullen wij Jezus niet vinden. Wij leven van nature in zulk een zelfgenoegzaamheid, dat wij Jezus niet eens nodig hebben. Het goud der waarheid zegt ons dan niets, want wij zijn rijk en verrijkt en hebben nergens gebrek aan. Pit is de oorzaak, dat zoveel mensen aan de rijkdom. welke Jezus geven wil voorbij gaan. Men praat misschien wel over Hem en misschien gaat men ook wel naar de kerk en heeft men scherpe kritiek als de prediking niet "mooi" is, maar men ziet toch aan Jezus geen gedaante of heerlijkheid.

Geheel anders wordt het als wij door de verlichting des Heiligen Geestes aan onze armoede worden ontdekt. Dan wordt het duidelijk, dat wij alles missen om voor God te kunnen bestaan en dan beginnen wij de noodzaak te zien Jezus te kennen. Dit brengt vanzelfsprekend mede, dat wij de zetel der zelfgenoegzaamheid moeten afdalen. Als wij leren erkennen, dat wij geen houvast hebben in leven en sterven en dat onze vermeende waarheden alleen maar onzekerheden blijken te zijn, leren wij buigen in het stof der ootmoed. Dan weten wij de weg niet meer, maar leren wij in oprechtheid bidden, Heer', ai maak mij Uwe wegen, door Uw woord en geest bekend. Om het goud der waarheid te vinden zullen wij moeten afdalen in de diepte van onze verlorenheid voor God. Dit afdalen is voor de meesten niet het aangenaamst bij het bezoek van de goudmijn. Zo is het ook als wij ons tekort en onze schuld voor God moeten belijden. En toch zal dit nodig zijn, want Jezus biedt zijn verdienste niet aan voor rijke mensen, maar Voor armen.

Hij is niet gekomen om de rechtvaardigen, maar om de zondaren te redden. Het goud der waarheid is begerlijk voor de mens, die het eerlijk voor God leert belijden, dat hij arm is en alles mist.

Wie in de mijn afdaalt in de mening, dat hij daar diep in de aarde in elk geval het goud zal vinden, ervaart een nieuwe teleurstelling. Als men een klomp uitgehouwen gouderts in de hand neemt, denkt men

inderdaad goud te zien. Immers men ziet er kleine glinster deeltjes op. En als men het gouderts onder de mijnlamp houdt, schitteren deze deeltjes werkelijk als goud. Voor de ondeskundige lijkt het dus nogal eenvoudig. Men ziet de gouddeeltjes in het erts en men, heeft natuurlijk niets anders te doen, dan deze eruit te halen. Maar dan komt de mijningenieur met een weinig humor vertellen, dat die schittering niets met goud heeft te maken. Dat is alleen een kwestie van een chemische aanslag. Het goud is in het erts volkomen onzichtbaar. Wij zien dus voor goud aan wat het niet is, Met het licht van ons oog en bij het kunstlicht kunnen wij het goud niet zien. Wat erger is, wij zien voor goud aan wat het niet is.

Ook in het geestelijke is dit maar al te vaak het geval. Dit is geen wonder, want wij zijn van nature verblind wat de geestelijke dingen aangaat. Daarom wegen wij ons geld uit voor het gene, dat geen goud is en onze arbeid voor wat niet verzadigen kan. De schittering van deze wereld en dit leven is geen goud, al moge het wel zo schijnen. En dit is juist zo gevaarlijk want als wij geen verlichte ogen door de Heilige Geest ontvangen, zullen wij ons vergissen. Wat zijn er veel mensen, die zich rijk wanen en het in werkelijkheid niet zijn. Deze noodlottige vergissing te menen goud te zien, terwijl het in het geheel geen goud is, komt ook in ander verband voor. De onkunde is er niet alleen bij de mens, die zich verkijkt op de schittering der wereld, maar ook bij de meer geestelijk aangelegde mens. Men denkt het goud der waarheid bijvoorbeeld gevonden te hebben in eigen uitwendige godsdienst. Ik ga toch trouw naar de kerk, ik ben gedoopt en ik ga aan het avondmaal en ik bid elke dag. Is dit dan geen goud? Als men het vergelijkt met de onverschilligheid van anderen en met de oppervlakkigheid van de wereldse mens, dan is dit toch maar heel wat anders. Inderdaad, het is wel wat anders, maar het is evenmin als dat andere het goud der waarheid. Op zichzelf is dit niet het goud, waar het toch om gaat. Het is derhalve een zegen als men ook hier tijdig zijn vergissing bemerkt. Ik beweert niet, dat het aangenaam is. Aangenaam is het zeker niet. De vromen uit Jezus dagen Wilden daarom deze vergissing niet erkennen. En dan blijft er niets anders over dan boos

worden en de waarheid uitwerpen. Toch is het nuttig, dat wij aan onze vergissing worden ontdekt. Want dan zullen wij leren vragen naar het goud der waarheid. Als men zich met betrekking tot het goud der aarde vergist is dit niet erg. Maar met betrekking tot het goud der waarheid kan zulk een vergissing noodlottig zijn.

Dat wij van nature het goud der waarheid niet kunnen zien kan nog ernstiger gevolgen hebben, Het komt nogal eens voor dat men op grond van een tekst of psalmvers of gezang denkt de trooste bezitten, die wij nodig hebben om getroost te kunnen leven en zalig te sterven. ik ontken allerminst de troost, welke men op deze wijze uit het Woord Gods kan ontvangen, maar het is niet Jezus zelf als de waarheid. Laten wij het maar aanmerken als een belangrijke zaak, doch het is niet het allerhoogste en het eeuwige goed. Dat is Jezus, de waarheid; die juist omdat Hij de waarheid is het kruis heeft gedragen en is opgestaan uit de doden en dus de dood heeft overwonnen. Wij kunnen dus niet zien van onszelf en het kunstlicht, waarvan wij, ons bedienen, kan ons niet helpen. Het licht des Geestes hebben wij daarom altijd en steeds weer nodig. Niet alleen om ons te leren zien, dat wij zondaren zijn, maar ook om ons er voor te bewaren, dat wij op iets of iemand anders ons betrouwen zouden stellen, dan op Jezus, de waarheid. Omdat het alleen gaat om het goud der waarheid moet al het onze er aan. Alleen wie het leven zal verliezen, zal het vinden. Al onze rijkdommen zullen wij moeten verliezen om het goud der waarheid te kunnen bezitten.

Het is een lange weg, de weg van het gouderts, losgemaakt, diep onder de aarde, naar het goud. Het gouderts moet vaak gestampt en gemalen en gewassen worden, voordat het zuivere goud wordt verkregen. Is dit ook niet de weg tot verkrijging van het goud der waarheid? Om de waarheid te kunnen zijn, waardoor God de onverborgene wordt in Zijn recht en genade, heeft Jezus de Lijdensgang naar Golgotha gemaakt. Hij werd geslagen en uitgeworpen, verguisd en vertrapt. Hij heeft dat alles gewillig gedragen, omdat Hij aan verloren mensen het goud der waarheid wilde schenken. Hij ging door deze armoede, omdat Hij werkelijk rijk wilde maken.

Om deel te hebben aan het goud der waarheid zullen wij ook in zekere zin de weg van het gouderts moeten gaan. Ook bij de gelovige moet veel, wat ondeugdelijk is, worden weggewerkt. Ons oude leerboek spreekt in dit verband van de afsterving van de oude mens. Inderdaad "veel verliezen" maar dan ook alles winnen.

Er is heel veel gouderts nodig voor een klein stukje goud.

Er moet veel gewerkt en verwerkt worden om maar een klein gedeelte van het edele metaal te verkrijgen. Wat moeten wij veel verliezen om in het bezit van het goud der waarheid te komen. Verliezen onze zelfgenoegzaamheid. In waarheid leren zien, dat wij helemaal niet zo belangrijk zijn als wij altijd hebben gedacht. De profeet zegt van deze hooggevoelende mens, dat hij nog minder is als een stofje aan een weegschaal en een druppel aan een emmer. Hoe klein is de mens En dit niet alleen, maar hij is ook nog onwaardig in zichzelf. Verliezen moeten wij ook onze eigen gerechtigheden. En het is niet zo, dat wij deze gemakkelijk loslaten. Integendeel, wij willen zo gaarne met onze werken voor de Here bestaan. Niet uit genade, maar uit de werken. Juist omdat wij dit alles zo gaarne willen vasthouden is er de strijd en vaak ook de teleurstelling. Maar als wij het alles mogen zien onder het licht des Geestes, worden wij het eens niet deze weg. Want er mag als het wel is niets anders overblijven dan het goud der waarheid en dat hebben wij niet in onszelf, maar alleen in Jezus Christus. Het is met dat goud een wonderlijke zaak. Als ondeskundige verwacht men natuurlijk, dat tenslotte de goudstaven ergens achter stevige vitrines zullen worden vertoond. Neen ergens zomaar op een doodgewone houten tafel vindt 'ge de goudstaven. Daar ziet gij het resultaat van arbeid zware arbeid, van honderden mensen. Buiten de, enorme bergen van het afgewerkte gouderts, binnen de goudbroden. Jezus zegt, ik ben de waarheid. Hij is het goud der waarheid, dat zomaar ligt midden in deze wereld. Dit goud der waarheid wordt om niet aangeboden en het maakt waarlijk rijk. En weer luisteren wij naar de bijbel, die zegt, ik raad u dat gij van mij koopt goud, beproefd, komende uit het vuur. Het kostbare goud der waarheid wordt in deze wereld aangeboden: Het is niet voor een bepaalde uitgezochte kring,

het is ook niet voor een bepaalde kerk, die menen mocht, dat zij het monopolie van de waarheid heeft. Het is Gods aanbod in Jezus Christus aan de wereld. Aan goddelozen en vromen, aan rijken en armen, aan geleerde en eenvoudige.

Wat moet voor dit goud der waarheid worden betaald? Wij moeten het toch kopen? Betekent dit, dat het slechts kunnen verkrijgen in ruil voor onze goede werken, voor onze vroomheid, voor onze godsdienst? Zo wordt het maar al te vaak gezien. En toch is dit allerminst het geval. Er is alleen voor nodig een verbroken en verslagen hart. Alleen de eerlijke en oprechte belijdenis, dat wij met al het onze zijn vastgelopen en geloven dat Jezus ons tot God brengen kan en wil. Het edele goud is altijd nog kostbaar in deze wereld. Het is nog steeds de macht, welke naar menselijke maatstaf de wereld regeert. Het goud der waarheid is veel kostbaarder. Het heeft betekenis voor de hemel. Meer is het waard; dan het fijnste goud op aarde. Immers door dat goud der waarheid, leren wij God kennen als een rechtvaardig God, maar ook, als een barmhartig Vader. De armen naar de wereld zijn niet in staat het goud der aarde te kopen. Zij kunnen niet bijeenbrengen wat daarvoor nodig is. Maar voor het goud der waarheid bezit men eerder, te veel dan te weinig. Wij kunnen het kopen alleen voor, onze armoede. Daarom worden de armen naar de Geest zalig gesproken. Boven de, tafel met het goud der waarheid staat geschreven: gratis verkrijgbaar. Ik zag laatst in één onzer grote steden een winkel. waar in verband met de opening een kleinigheid werd cadeau gegeven. Het verkeer moest worden geregeld omdat grote drommen mensen zich voor de winkel verdrongen. Alleen voor een onbenullig kleinigheidje, dat gratis werd verstrekt. Wat is er weinig gedrang om Jezus, die het aller kostbaarste het goud der waarheid aanbiedt om niet, geheel gratis, De oorzaak daarvan is wel duidelijk. Wij hebben niet het juiste oog voor de grootste rijkdom. Wij zijn aards uit de aarde. Maar dit doet ons dan ook vragen om verlichte ogen, opdat wij ziende mogen worden.

Toch wordt er gesproken van het kopen van het goud der waarheid. Kopen, hoewel er niets voor betaald kan worden door ons. Wij

hebben niets om te betalen. Dit kopen wijst er evenwel op, dat het goud der waarheid door Jezus in rechtmatig bezit wordt gegeven. Niemand heeft recht het ons te ontnemen. Niet omdat wij ervoor hebben betaald, maar omdat Jezus betaald heeft. Hij heeft door Zijn lijden en sterven Gods genade verworven voor een zondaar. Dit was toch de enige mogelijkheid tot behoud. Wij kunnen niet door onszelf betalen, integendeel. wij maken de schuld elke dag nog groter. Zo wordt het goud der waarheid gratis aangeboden en wie het ontvangt zal het niet ontnomen .kunnen worden. Dit is niet een gevolg van onze trouw of verdienste, maar omdat Jezus zorgt voor Zijn kerk en zelfs de duivel niet in staat zal zijn om Zijn kinderen uit Zijn hand te rukken.

Ik ben de waarheid. Als het u duizelt door de moeilijke levensvragen en gij er niet meer uit kunt komen dan roept Jezus u tot de waarheid. Wij zagen het reeds dat dan niet zomaar alle vragen zijn opgelost, maar dan wordt de rust bij Jezus gevonden. Hij heeft toch de wereld overwonnen en het troostwoord bij Zijn heengaan tot Zijn discipelen gesproken klinkt ook tot ons door! Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde. Uiteindelijk behoort de wereld niet toe aan het grillige noodlot en is zij niet het eigendom van de boze machten, maar behoort zij toe aan Hem, Die door Zijn opstanding de wereld en de dood heeft overwonnen; Bij Jezus, de waarheid, kunnen wij het alleen eens worden met Gods beleid in deze wereld, ook al begrijpen wij er eigenlijk niets van.

Als ge arm zijt van geest, als ge weet, dat ge niets bezit, waarmede gij voor de heilige God kunt bestaan, dan moogt gij tot Jezus gaan. Hij biedt u het goud der waarheid aan, geheel om niet. En dit maakt waarlijk rijk, want in Christus is de schuld en zonde weggedaan en is God barmhartig en genadig. Is dit niet een rijkdom te mogen vertrouwen, dat wij altijd in Gods hand zijn en dat wij door alle strijd en moeite van dit leven reizen naar het Vaderhuis met de vele woningen? Het goud der waarheid wordt om niet aangeboden. Wij mogen het tot ons nemen met de hand des geloofs. Voor wie gelooft is Jezus dierbaar. Alleen door het geloof zien wij in Hem de waarheid, welke ons vrijmaakt van de schuld der zonde.

Er zijn er velen, die zich helaas van de zaak afmaken door te beweren, dat wij uit onszelf niet kunnen geloven en daarmee uit. Dit is echter alleen het bewijs, dat wij niets verstaan van de grote waarde van Jezus Christus. Voorts is het een kleinzielige poging om de Here van onze ellende de schuld te geven. Als wij er dan niets aan kunnen doen is het alleen de schuld van God, dat Hij het ons niet geeft. Dit is echter een verderfelijke leer, waarbij de mens in zijn armoede blijft voortleven, ondanks de grote rijkdom, welke door de Here in Christus aangeboden wordt. De Here geeft ons al verantwoordelijke mensen het aanbod van Zijn genade. Als wij ondanks de aanbieding van het goud der waarheid in onze armoede blijven leven, is dit alleen maar te wijten aan het feit, dat wij niet hebben gewild. Daarom zal er geen enkel middel tot verontschuldiging zijn als wij op zulk een grote zaligheid geen acht zullen slaan.

Jezus, de waarheid. Wil aan Hem vasthouden en u tot Hem wenden in alle vertwijfeling. Als wij maar eerlijke twijfelaars zijn mogen wij tot Hem komen. Thomas wist het ook niet: maar Jezus zegt Hem dat Hij de waarheid is en de weg en het leven. Thomas mag van dat Vaderhuis weinig begrijpen. Dit is niet het ergste. Als hij de weg daarheen maar weet. Daarover laat Jezus geen twijfel bestaan. Hij is de weg de waarheid en het leven. Hij is ook hierin de waarheid; dat men op Hem aan kan. Wie het waagt, al is het in een toevluchtnemend geloof, tot Jezus te gaan, zoals hij is; met alle tekort en zonde en schuld, zal nooit bedrogen uitkomen. Mensen stellen vaak teleur. Onze woorden dekken vaak onze daden niet. Maar Jezus woorden zijn zeker en gewis. Eerder zullen de hemel en de aarde voorbijgaan, dan dat één van Zijn beloften niet zou worden vervuld. Jezus, de waarheid. Daarom zal niet één der Zijnen verloren gaan. Hierop mogen wij vertrouwen en daarin mogen wij onze troost vinden in dagen van aanvechting en klein geloof. Het ligt bij ons nooit vast, maar alleen in Hem, Die de waarheid is.

Jezus, de waarheid, Wil het aanbod dat daarin tot u komt niet versmaden. Gij kunt dit alleen doen met de grootste schade voor uw eigen leven. Jezus is Zijn weg gegaan om de zaligheid voor allen,

die in Hem geloven te verwerven. Geef u dus aan Hem over. Gij behoeft met niets anders tot Hem te komen dan met uw eigen verlorenheid. Als gij in Hem blijft, zult gij meer dan het aardse goud ontvangen. Alles wat hier op aarde blinkt zal eenmaal vergaan. De wereld gaat voorbij met al haar begerlijkheid. Maar Jezus geeft aan al de Zijnen Gods genade. Met deze genade kunnen wij getroost leven en ook zalig sterven. Dit is kostbaarder dan goud. Want door deze genade ontmoeten Gods kinderen een barmhartig Vader. Jezus heeft hen allen een plaats bereid en dus zullen zij in de gulden troonzaal eeuwig met de Vader leven en de Zoon toebrengen lof en eer en dankzegging tot in eeuwigheid.

Amen.

O grote Christus, eeuwig licht!
Niets is bedekt voor uw gezicht;
Die ons bestraalt, waar wij ook gaan,
Al schijnt geen zon, al licht geen maan.

Behoed het ganse Christendom:
Geef dat in kruis uw vreugd weerom;
Vertroost het neergebogen hart,
En heel in gunst der zieken smart.

Dinteloord

J. SPELT

